

Hyvinvointialueen voimaanpanolain (616/2021) omaisuusjärjestelyt

Yhtymähallitus 25.8.2021

Yhtymäjohtaja Jussi Savola

Sairaanhoidopiirien kuntayhtymät (20 §)

- Shp:t siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueelle 1.1.2023
- Jos shp on hoitanut perussopimuksen mukaan muita kuin HyValle siirtyviä tehtäviä, jäsenkuntien on järjestettävä toiminta näiden tehtävien osalta uudelleen 31.12.2022 mennessä
- HyValla ja shp:n jäsenkunnilla oikeus sopia kuntayhtymien maaomaisuuden siirtymisestä myös toisin (esim. virkistys- ja metsäalueet) → Obs! sopimusoikeutta rajoitettu: HyValle siirtyvän toiminnan edellyttämään rakennusomaisuuteen sitoutuvan kuntayhtymän maaomaisuuden tulee siirtyä HyValle

Sairaanhoidopiirin selvitys (21 §)

- Shp:n tehtävä selvitys 28.2.2022 mennessä selvitys HyValle
 - Kuntayhtymän omaisuudesta
 - HyValle siirtyvistä veloista ja muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista
 - Niistä olennaisista riskeistä, jotka eivät ilmene tilinpäätöksestä
- Selvitys vastaisi omaisuuden saantokirjaa = lainhuudot voidaan myöntää + osakkeiden omistusoikeus todentaa, maanvuokrasopimukset rekisteröidä ym.

Kunnan sosiaali- ja terveystoimen toimitilat (22 §)

- Kunnan sote-käytössä olevat toimitilat siirtyvät HyVan hallintaan 1.1.2023
- Tiloista tehdään vuokrasopimus → voimassa vähintään 31.12.2025. HyValla oikeus pidentää vuodella (ilmoitus 12 kk ennen vuokrasopimuksen voimassaoloajan päättymistä)
- Siirtymäkauden jälkeen kunta voi vuokrata tiloja HyValle edelleen → toimisi ”todennäköisesti kilpailutilanteessa markkinoilla → KuntaL 126 § ja yhtiöittämisvelvollisuus
- Vuokran suuruus: vuokran on katettava toimitilaan liittyvät **kohtuulliset** pääoma- ja ylläpitokustannukset. Tarkempia säännöksiä VN asetuksella.
- HyVa ja kunta voivat sopia toimitilojen hallinnasta ja sopimusten voimassaolosta myös toisin

Kunnan irtaimen omaisuuden siirtäminen hyvinvointialueelle (23 §)

- HyVan järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto ja näitä koskevat oikeudet siirtyvät HyValle 1.1.2023.
- Huom! HyValle eivät siirry osakeyhtiöiden osakkeet (pääsääntö) → poikkeus: siirtyvät edellyttäen, että kunta omistaa osakkeet sote-palveluiden järjestämisestä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön **tosiasiallinen päätoimiala** on sote-palvelujen tuottaminen → tiukasti säännelty → esim. liikevaihdon jakautuminen, yhtiöjärjestys ym.
- Jos irtaimisto/osakkeet kunnan työterveyshuollon velvoitteiden täyttämiseksi → eivät siirry
- Kunta ja HyVa voivat sopia irtaimen omaisuuden siirtymisestä myös toisin lukuun ottamatta sote-osakeyhtiöiden osakkeita
- Irtaimistosta ei makseta kunnalle korvausta → irtaimiston poistuminen katetaan kunnan peruspääomaa alentamalla

Kunnan sopimusten ja vastuiden siirtyminen (25 §)

- HyValle siirtyvät kuntien sote- ja pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1.1.2023 (ellei muuta sovita)
- Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää/jakaa, **kunta** tekee esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta
- Obs! HyValle eivät siirry (ellei toisin sovita):
 - Sellaiset toimitilaa koskevat sopimukset, joissa kunta sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan ko. toimitilat sopimuksen päättyessä
 - Vahingonkorvausvastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen 1.1.2023.
- Jos kunta toiminut ennen 1.1.2023 joko voimassa olevan lainsäädännön tai kuntaa sitovan sopimuksen vastaisesti, kunta vastaa tästä aiheutuvista seuraamuksista
- Jos kunta on antanut sote-palveluita tuottavan osakeyhtiön puolesta takaussitoumuksen, takausvastuu siirtyy HyValle

Kunnan selvitys siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista, vastuista ja toimitiloista (26 §)

- Kunnan tehtävä 28.2.2022 selvitys soten käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista.
- Lisäksi samassa määräajassa kunnan tulee antaa HyValle arvio siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta
- HyVa voi pyytää kunnilta lisäselvityksiä → jos HyVa katsoo, etteivät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset turvaa sote/pelastustoimen järjestämistä, HyVa neuvottelee kuntien kanssa
- Kunnan on täydennettävä selvitystä viimeistään 30.6.2022, jos on tapahtunut **olennaisia muutoksia** selvityksen antamisen jälkeen **ja** HyVa katsoo täydentämisen aiheelliseksi.
- Selvityksen sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä VN asetuksella

Muuta

- VATE voi tehdä hyvinvointialuetta sitovia sopimuksia vain määräaikaisesti 31.12.2023 saakka (10 § 3 mom).
- Aluevaltuusto käsittelee kunnan tekemän selvityksen viimeistään maaliskuussa 2022 ja päättää ao. sopimusten, vastuiden, lomapalkkavelan ja irtaimen omaisuuden siirtymisestä HyValle ja sen vastuulle (28 §)
- Sopimusten mitättömyyden sääntely (29-30 §)
- Kuntaa koskevan sääntelyn soveltaminen kuntayhtymään (32 § → Kanta-Hämeessä RSTKY, Forssan HyKy)
- Shp:n jäsenkuntien katettava kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen siirtymistä HyValle (33 §)
- Valtion takaukset 34-37 §
- HyVa lähettää 30.4. mennessä kirjallisen ilmoituksen vastuulleen siirtyvien velkojen, vastuiden ja sopimusten velkojille ja sopimusosapuolille (38 §)
- Shp ei voi päättää selvityksen antamisen jälkeen asioista, joilla on merkittäviä HyVaa sitovia vaikutuksia, ellei asian kiireellisyys muuta edellytä tai jos HyVa antaa tähän suostumuksen (39 §)

RSTKY:n asema

- Vapaaehtoinen kuntayhtymä → sovelletaan kuntia koskevaa sääntelyä
- RSTKY:n omistamat kiinteistöt vuokrataan HyValle 3+1 vuotta – sopimuksella, jollei muuta sovita (Penttilänkatu, Lehtimajat)

- Osakkeet eivät lähtökohtaisesti siirry, ellei osakkeita
 - 1) omisteta sote-palveluiden järjestämistä tai tuottamista varten ja
 - 2) jos osakeyhtiön pääasiallinen toimiala on sote-palvelujen tuottaminen→ KOY/ASOY eivät siirry

- RSTKY:n keskeinen osakeomistus:
 - ASOY Kalevankoti (entinen neuvola)
 - Läyliäisten Kiinteistö Oy palveluasema
 - Kiinteistö Oy Lopen terveystalo Lopenpaja

- RSTKY ei 31.12.2022 automaattisesti lakkaa, vaikka henkilökunta, sopimukset ja toiminta siirtyvät HyValle → kiinteistöomistus jää + osakkeet
- Kuntien tehtävänä pohtia, miten halutaan jatkaa 1.1.2023 eteenpäin. Miten kiinteistöjä halutaan kehittää? Mitkä ovat kuntien ja hyvinvointialueen tarpeet? Halutaanko joltain osin poiketa lainsäädännön pääsäännöstä? Mitä tehdään kuntayhtymän omistamille osakkeille, jotka oikeuttavat tilojen hallintaan?
- Ympäristöterveydenhuollon asema (65 §)?
- Vaihtoehtoina mm. kuntayhtymän purkaminen, perussopimuksen muuttaminen ja kiinteistökuntayhtymän perustaminen, omaisuuden myynti...

KIITOS!

KYSYTTÄVÄÄ?